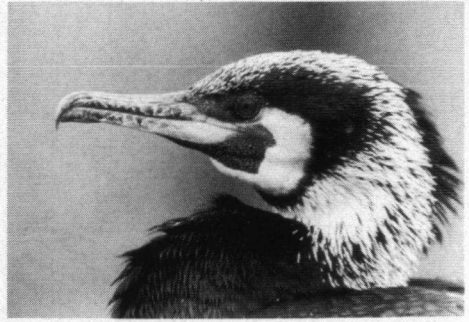

Aalscholver in Europese Unie niet langer speciaal beschermd

Andri Binsbergen

Foto: Wim Smeets.

De EG-Vogelrichtlijn van 1979 heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten. De lidstaten moeten alle nodige maatregelen nemen om de populatie van deze soorten op een niveau te houden of te brengen dat met name beantwoordt aan de ecologische, wetenschappelijke en culturele eisen, waarbij zij tevens rekening houden met economische eisen. In de richtlijn worden de maatregelen die de lidstaten moeten nemen nader aangegeven; één van deze maatregelen is het instellen van beschermingszones. Voor de in bijlage I vermelde soorten - deze bijlage zouden wij de 'Rode Lijst' kunnen noemen - moeten speciale beschermingsmaatregelen worden getroffen. Met name voor deze bedreigde of gevoelige soorten moeten de leefgebieden tegen aantasting worden beschermd.

Toen de Vogelrichtlijn tot stand kwam, kwamen 74 vogelsoorten op deze lijst voor. Later is dat fors uitgebreid, aanvankelijk tot een aantal van 144 en later tot 175 vogelsoorten, mede in verband met de toetreding van nieuwe lidstaten. Op 29 juli 1997 is de lijst opnieuw uitgebreid, maar er is tevens - en dat voor het eerst - een soort geschrapt: de Aalscholver, althans de continentale ondersoort (*Phalacrocorax carbo sinensis*) van de Aalscholver.

Toen in de jaren zeventig over de Richtlijn werd onderhandeld, ging het met de Aalscholver bepaald niet goed en er was alle reden bijzondere

aandacht te besteden aan de bescherming van de (broed- en foerageergebieden van de) soort. Toen echter in de jaren tachtig de populatie ex-

Op de Europese Commissie werd druk uitgeoefend om de Aalscholver uit bijlage I te schrappen en in bijlage II (bejaagbare soorten) op te nemen.

Foto: Wim Smeets.

In Denemarken en verscheidene Duitse deelstaten worden vergunningen afgegeven voor het schieten van Aalscholvers. Foto: Wim Smeets.

plosief groeide, nam ook het aantal klachten over schade van Aalscholvers toe. Dit leidde tot veel discussie, zowel in EU-verband (bijvoorbeeld ORNIS-comité) als daarbuiten. Op de Europese Commissie werd druk uitgeoefend om de Aalscholver uit bijlage I te schrappen en in bijlage II (bejaagbare soorten) op te nemen. Dat laatste kon gelukkig worden voorkomen, met name door het intensieve lobbywerk van BirdLife International, maar dat de soort uit bijlage I werd geschrapt kon uiteindelijk niet worden tegengehouden. De betekenis van deze maatregel is echter minder groot dan hij lijkt. De Aalscholver valt nu onder het beschermingsregime voor niet-bedreigde soorten. Als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, kan op grond van artikel 9 van de Richtlijn, ter voorkoming van belangrijke schade aan de visserij, ontheffing worden verleend van de beschermingsbepalingen.

In feite zijn deze bepalingen ook van toepassing op soorten van bijlage I, maar een ontheffing zal natuurlijk voor niet-bedreigde soorten makkelijker worden gegeven. In verscheidene lidstaten van de Europese Unie, onder andere in Denemarken en een aantal Duitse deelstaten, worden al sinds vele jaren vergunningen voor het schieten van Aalscholvers gegeven. In Nederland is dat na 1963 niet meer gebeurd (tot dat jaar was de soort in ons land een deel van het jaar onbeschermd). Of het nu wel zal gebeuren valt te bezien. En als het gebeurt, dan zal dat zonder twi-
fel een storm van protest veroorzaken. Om dit bericht compleet te maken, de volgende soorten zijn aan bijlage I toegevoegd: Nonnetje, Giervalk, Rosse Grutto, Terekrutter, Sperweruil, Laplanduil en Oeraluil.

■ Andri Binsbergen, Schoolstraat 16, 1794 AS Oosterend, Texel, (0222) 31 84 70.